

СТАРМАЛИ

ГОДИНА VII.

„Стармали“ излази тринут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајева 10, — 5, — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

ИЗВЕШТАЈ

О ИЗВЕСНИМ ЧЛАНОВИМА СЛАВНЕ НАМ ПОЛИЦИЈЕ.

У Пешти се дала
Епизода мала,
А та би се звала:
Изложба скандала.

То су они, што се мрште
Кад те сретну где у ходу;
Хоће оком да те секу,
Брковима да прободу.

То су они полицаји
Што развију храброст марску,
Кад улицом когод пева
Какву песму (немацарску).

То су слуге нашег реда
Што скидају с неба бога,
Влашког, тоцког и шванскога,
Понајвише вадрацкога.

То су они будни лави,
Пред којима с' поште краду, —
А мирншу на помаду
Кад се ставе у параду.

То су они соколони
Што кортешки занат знају, —
А бећаре, коњократце
Испод жита пропуштају.

То су они ловци чили
Што хватају тице беле,
А јастребе, не да требе,
Већ с карташи профит деле.

То су они, који чине
Мирним људма секатуре;
Виде оно, чега нема,
А за бакниш лепо жмуре.

То је рука, којом Пешта
Немацарске главе кризма.
То су оне fine гљиве
На ђубрету шовинизма.

То су они, који њуше:
Шта ко чита, куд ко гласа;
А лопов'ма szabad város, —
Шта их бриге туђих каса!

То су они ердегатни
Изворићи многих зала,
Са којих смо пред Европом
Сад чувени — до скандала.

То су они, што се хвале
Да су жарке патријоте.
Хонфиство је њино саде
Прекипило од врелоте.

Опо кии већ одавно,
Кии бујне, кии стално,
А сад, tandem aliquando,
Прекипљује — криминално.

Ала кии, ал се пени,
Ала шушти ала цврчи!
Ти си*) ову чорбу скув'о, —
Што си скуво, то сад срчи!

А Европа има каде
Да бележи fine ствари,
Тако чисте, тако јасне,
Да с' не ишту коментари.

Бамбус.

*) Кад кажем „Ти си“, онда сам уједно рекао и коме говорим.

Шетња по Новом Саду. СХСVII.

На угарском сабору пред у кудељу.

Епо читајте говоре свију говорника у адреској дебати, па ћете у повиварским извештајима после сваке друге-треће речи наћи у загради „веселост и смеј“, дакле је господи на сабору, као што видите, срце весело, а ви знате да „весело срце к у д е љ у п р е д е.“

Но сад се порађа питање: А на што је нама у Угарској толика кудеља?

Од кудеље се, као што нас астрономија учи, праве штрањге, а то је за нас сасвим излишан еспа и можемо без њега бити. Шта ће нама штрањге, кад ми хоћемо да имамо одрешене руке, да можемо радити шта хоћемо, а штрањга би само сметала. Ево да видимо:

Да је ту била штрањга, не би могао многи касир побећи са касом (а богме и с галопом) у Америку; да је била у своје време штрањга, биле би везане руке оним полицајцима, који су са убијцом Мајлатовим Питељем баратали, и који су од лопова и јатака месечну плату примали; да је било штрањге, били би многи везани, те не би могли у по дана водити шипе са жељезничких путова, те невини путници у опасност живота доводити; да се у своје време наша штрањга, били би многи кавалери везани, те не би могли због какве трпчарије у двобоју своје пријатеље убијати; да је било штрањге, били би дотични инциденти везани за своју дужност, па би видели, да је жељезничка Ђуприја на Драви код Осека трошна, те се неби девет вагона, пуних кукавих војника, срушило у Драву и подавило.

ПОДЛИСТАК

Чикина љубав.

Чика Миша био је варошки актуар. Можете мислити, већ 30 година, како гута са аката прашицу, и како се бори са мољцима, а било му је 24 године, кад је ступио у звање. Сума сумарум чика Миши било преко педесет.

Али зато чика Миша није био прашан. Напротив он је био огледало чистоте.

Како куцне три четврти па дванајест, или три четврти па шест, онда се канцеларијске дужности остављају а опет званичне дужности предузимају, а то су умивање и прање руку, чешљање, прашење хаљина и ципела, на мештање фатермердера и смолење бркова.

Чика Миша изгледао је увек, као из кутије. Цилиндер, фатермердер, велика машпа, квекер или фрак, беле, жућкасте или црне чакшире, штанић по елегантном фазону, марама са везеним озрајницима, лаковане или од штофа ципеле. А ходио је фино као на дроту. Иначе био је суптилног стаса, као што већ актуари изгледају, имао је мало подужи нос, и сигурне уши. На ногама баш није био јаки, ал зашто је отпратио многе своје другове и главате у гробље.

Чика Миша је био дакле здравља поуздана.

Чика Миша, био је према женским врло галантан

Овако пак без штрањге био је сваки слободан и могао је радити или не радити шта је хтео. Како пак сада на угарском сабору „весело срце“ кудељу преде, то ће се накупити доста предене кудеље и моћи ће се од ње сваки салерски еспа правити.

Тако знамо, да се осим штрањге праве од кудеље и ужета, на којима се кошуље сусе, те ће се сад моћи већ једанпут опрати и многи прљав „веш“ манастирски, кортешки и полицајски, па ће се моћи и осушити и испеглати, ако се нају веште прање, које би у стању биле онако дебеле боре и гужве изгладити својом усијаном утијом.

Од кудеље се праве и уларии, којим ће се моћи неки одуларени солгабирови и комесари укротити, да по вашарима и изборима не бију корбачем невини браче, који неће свој глас да даду ономе, који им је дотле увек кожу гуцио.

Од кудеље се праве и мреже, којим се сомови пецају и лове, па можда ће се од сада брже и за времена моћи упецати и уловити какав шаран и пешарап дефраудант или какав подмитљиви полицајац па ма се како у мрежи бацак'о (Baczakó, ово је случајно и презиме једног пештанског полицајца, о коме се сада по повипама пештанским много лепих ствари приповеда).

Кудеља је и за прављење канапа, а канап употребљују стругари кад праве оне лутковце, што дижу и спуштају руке, кад се од доле за канап повуче. И то је лепа и занимљива играчка и код нас врло омиљен „шпилерај“, особито на саборима и по вармеђским скупштинама.

Од кудеље се прави и шарпџа, а како нам се сад и онако задају силне и дубоке рапе, то ће

човек. Од младости своје забављао се са женскињама, и врло се лако заљубљивао; али га је увек тај малер задесио, да баш онда, када се он одважио, да девојци изјави своју „презјелну љубав“, да је уједио и дознао, да му се његова обожавана удала.

Чика Миша се одмах знао наћи и у тој новој ситуацији. Он је први девојци честитао, са пуним кол'ма жеља. А са собом је био потпуно на чисто, да му се ваља обратити другој девојци.

Чика Миша је имао добро срце, па му није било ни тешко у другу се девојку заљубити, и тако је он целог века од једног цветка до другог прелетао; али никад није до тога дотерао, да покуша цветак себи присвојити, и својим назвати.

Кад је чика Миши прешло педесет година, размишљао је, да ли да још покуша и даље код девојака своју срећу, или да се сасвим махне.

Тешко му је падало сагибати се, те кад киша падне подвијати чакшире зашто се досети, те је од сад наручивао краће чакшире и то таке, које пасују и за суво и за блато.

Почеле су му и ноге зепсти, но он је и томе доскочио, носио је чизме са великим сарама, али испод чакшира. —

Иначе, што се тиче горњег дела свога витог тела, ту није чинио никакве промене, осим у фатермердерима,

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

нам требати доста шарпије. Место шарпије, што нам из ране крв купи, употребљују доктори у повије доба неки памук, дакле ће нам се моћи крв и на памук пити.

Ал све је то ништа, само кад су господа на сабору „весела“, као што нас повинарски извештаји са сабора уверавају!

У Ш Т И П Ц И.

□ У шквалозној ствари Будапештанске полиције компромитирана су и велика господа, а не само „*dii Minorich gentium.*“

⊙ На Абердаров министарски „Јѣк,“ појавно се у Београду одмах и „Одјек.“

§ Наравна ствар, кад је на сабору хрватском свршева ствар о Ћирилском писму, да се сад мора разговарати још и о адреси. Какво би било писмо без адресе?

□ Доказано је дакле и на самом уг. сабору, да бирачи у Шајкашкој нису од народне странке подмићивани. (А протестанти шајкашки тврде да су од неког подмићивани, дакле од кога су?)

△ Да ли ће, боже, сада шајкашки протестанти примити православну веру?

☞ Новопокрепути српски лист у Загребу „Србобран“ називају нека небраћа „Смрдобрапом.“ У

јер дикад је имао краћи, а дикад чак до очију дугачак, и подсецао је бркове. Лице му је било глатко као чатлаисано, јер се сваки дан савестно бријао.

Дакле чика Миша је стао пред огледало, и смешио се љупко на себе, па је сам себи говорио: „Ти Мишо имаш још много дражи. У многе мора срце још за тобом задрхтати. Али је ли вредно са тим девојчицама збијати шале.

Не, одсад ћеш приступати само озбиљним достојанственим женама и удовицама, маторе девојке, те ћеш избегавати, јер то су ти да Бог сачува избирачице. — Е, узми се Мишо озбиљно на ум.“

Што је чика Миша закључио, то ће и да уради.

Чика Миша загледа се у младу удовицу Анку Момчилову. Ова је имала ћер Милеву, која је тек петнајесту годину навршила. Милева је имала сестру од стрица Милицу, баш кућа до куће, која је њена вршњачиња била.

Чика Миша је хоџирао гђи Анки, и са децом је збијао шалу. — Деца су радо примала му шалу, па су одвраћале шалу са шалом.

Деца су расла живо, а и година за годином пролазила, те се Милева и Милица развише, као два красна цвета. Обе лепе, обе пуначке, обе живе, обе веселе.

Чика Миша мало по мало па је заборавио на свој завет. Јер бадава, што јесте, јесте, дражесније беху Милева и Милица. него гђа Анка; он се заљубио: ал у коју? Кад помисли на Милеву, онда верује да се у њу за-

пеку руку желимо, да пам „Србобран“ и то буде, јер као што нас „кишобран“ брани од кише, „сунцобран“ од сунца, тако пека нас овај лист брани и од смрада оне небраће.

Ђира. Нас се, истина, не тичу немачке пословице, али једну смо ми пословицу ипак утерали у лаж; то јест: не ми, него српска железница.

Спира. А коју то? и како?

Ђира. Ону пословицу, која вели „*Wer schmirrt der fahrt.*“ Јер кад се оно српска железница почела градити, ако ту није било „шмировања“ или српски да кажем: мазања и подмазивања, онда већ не знам где је било, — па ето каква је возња тој подмазаној железници, — беже људи од ње као ђаво од крста.

Ђира. Да, да, на српској железници кажу да нема довољно ни сигнала.

Спира. Е брате, не може бити свега. Као год што ми после 1848. године нисмо могли имати „и Војводину и опаклију,“ тако и српска железница не може имати и сигнале и аустро-угарске барјаци.

Ђира. Та оно јесте истина, и ти су барјаци довољни да сигнализују опасност, али шта ћеш, кад су господа, поред свега свога „Видела,“ за таку опасност слепа.

љубио, а кад помисли на Милицу, онда верује да му је она срце освојила. — Чика Миша пађе се тада у највећем малеру, када су њих обе заједно, јер би рад да обема угоди, и не зна како ће. А девојке несташне па га задиркују, па му мало час Милева рекне: „Да, ви мене неволете!“ Понда опет Милица: „Да, ви мене баш ни мало не марите!“ А сиромах чика Миша, ушепргљи, шта ће да каже и како да се извуче, да не увреди ни једну. Зпој га спонадне, те онда призива гђу Анку да ова ствар уреди.

Чика Миша је веома захвалан гђи Анки што она драговољно све у ред доводи. Чика Миша је тада обично понизнејши и пољуби гђу Анку и у једну и у другу руку. А њој то прави хец, те се слатко насмеје.

Једнога дана дочекаше обе девојчице чика Мишу у ходнику, па му већ из далека вичу: „Чика Мишо, чика Мишо, сутра ћемо ићи на читав дан у шуму; јелте да ће те и ви с нама ићи?“

— Јао ми је, моје звање не допушта ми, рече Чика Миша сасвим тужно.

„Добро ви нас не волете,“ рекоше обе брбљуше у један мах, и оставише чика Мишу, па ни једна да му се приближи и да с њим говори.

Сиромах чика Миша седео је ту, обазирао се, говорио са гђом Анком, али све му је тако тужно и празно, кад нема девојака, а оне отишле к Милици, па неће ни-

И В Е Р Ј Е.

„Видело“ (бр. 117.) јавља, да се у Карловцима држао саборски одбор те вели:

„У овим седницама су били владике: Стојковић и Бранковић, др. Илија Вучетић, др. Н. Максимовић, Свет. Поповић и Каменко Јовановић.“

Дакле је по томе онда било шест владика. Само имамо приметити, да владика Каменко Јовановић због болести није могао доћи у седнице, а владике Вучетић и Максимовић су били у цивилу.

Кад сам био мали ишао сам једно јутро са нашим слугом Јошком на пијацу. Отац је држао бирцуз, па му је требало за госте много говеђа и телећа меса. Кад смо се враћали с пијаце, Јошка је носио у корпи толико меса да је једва вукао.

Сретне нас на путу покојни поп Глиша, те ће зауставити Јошку с речима:

— А шта је то? Зар твој господар не зна да је данас велики пост, па како он сме меса узимати?

Јошка је био врло досетљив, те брзо одговори:

— Та дошли су јутрос неки попови са стране, па су наручили да им се кува паприкаш и пече телетина за ручак.

Поп Глиша ућута и оде к'о опарен.

Наш омиљени песник и књижевник, а уједно и

пошто да дођу. Мало поседео, па се опрости и отиде. Наједаред обасја га нека задовољна мисао, он се насмеши, и поче да резонира: „Море Мишо, те се девојке у тебе зађариле. Та срдња њихева, то је срдња љубави. Оне неће без тебе да иду у шуму. Добро дакле, нека буде, ја ћу једаред моју канцеларију забравити; „то само приносим богу љубави на жртву.“ — Чика Миша отишао је к начелнику, и пријавио му је да жели сутра слободан дан, да има. Ово је било тако нешто необично, да је градоначелник разрогачио очи, па би чисто да каже: не може бити! као што дикад вели онима, који сваки час „за допуштење“ моле. Али, где би чика Миши „допуштење“ закратио, који то досад никад не заиска.

„То ће бити иберашунг,“ шапутао је чика Миша. Сутрадан рано у зору, опремио се чика Миша за излет у шуму. Бео клакцилиндар, простран фатермердер, белу велику пошу, лак непита капут, жут прслук, а беле чакшире, лаке чизме, а преко руке велику мараму, бео сунцобран, и појачи штап.

Тако опремљен изишао је чика Миша на пут, куда друштво проћи мора. — Он је сео под једно дебело дрво у хлад (наравно, да је најпре прострљо своју мараму, да му се чакшире неозелене).

Нестрпељиво је очекивао друштво, које се једва ukazало. Чика Миши је срце од радости лупало, какав иберашунг.

„каламбура српских кнез“, Л. К. промовирао се у шесетим годинама у Будапешти за доктора права.

Опоненти су му били наш првак пародни др. Милетић и др. Суботић, онда бивши септемвир у Загребу.

Тај исти дан, а пред промоцију и диспут стајасмо у авлији Текелијиног завода нас неколико текелијанаца око Л. К. и разговарасмо баш о диспуту његовом. Ту се некако десио и Тима „хаузмајстор“ текелијански.

Неко запита Л. К. на ком ће се језику диспутирати и он одговори „латински.“

Тими је то за чудо било и запита ће зачуђено:

— О мај па латински!

— Не палатински него септемвирски; одговори Л. К. (Јер је опонент био септемвир Суботић).

Истог нашег дичног песника запитаће једном једна изображена српска госпођица:

— Господине К., кад сте ви почели певати (писати песме)?

— Од прилике, кад сте ви почели плакати (т. ј. кад се она родила).

Мала Ива па већ није више мала, јер ова уме већ и да говори. Говор њеп са филошке стране врло је занимљив. По целом се види, да је говор њезин један огранак словенских језика, али није ни руски, ни пољски, ни чисто српски. Сравнивања

Било је то лепо друштво што се искупило и пошло у шуму. Старији и млађи измешани весело су диванили и шале збијали. Напред је ишла Милева и Милица, час берући пољско цвеће. час потрчав за лепгиром ил' другом златном и шареном бубом, час откидајући листак са дрвећа.

Када су дошли до дрвета под којим је чика Миша седео, хтеде чика Миша скочити, да их обрадује, али мало потеже тело, а глатка трава, те се чика Миши у хитром дизању отеклизне, и љоспе на траву колики је дуг, клакцилиндар откогрља се чак на пуг.

Девојке се препадосе, ал кад у јунаку погледаше чика Мишу, прснуше у смеј колко их грло доноси, па повикаше: „Чика Миша, чика Миша!“ — а он озбиљно рече: „Маните се смеја, па ме дижите!“ — Сад тек настаде грохотан смеј и цика. Девојке ухватише чика Мишу, и једва га на ноге усправише. Брзо му покупише цилиндер, мараму, сунцобран, штап, па га једна ухвати под јегну руку, а друга под другу и тако се упутисе даље.

— Но то је иберашунг, рече Милица.

— Но то је лепо од вас чика Мишо, рече Милева.

„Још ви мене не познајете добро, ви мале моје бунице, не знате ви шта чика Миша вреди. Док ви оком а чика Миша скоком.“

— Јест, јест, видели смо, прснуше обе у смеј у један глас.

„То свакоме може пасирати,“ рече озбиљно чика Ми-

WWW.UNILIB.RS
У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

ради навешћу неколико примера: код ње „тбу“ значи оно, што се на српском језику каже „трбу“; „гава“ значи то исто што и „глава“, „лута“ је по њеној граматичи оно, што Срби кажу „лутка“ и т. д.

Али она још и даље иде. Она исправља и стари латински језик, тако н. пр. што код Римљана и Латина значи „doctor“, то она зова „дотола“.

Дакле види се из целога да њен језик не трпи слова „р“, ни дупликацију конзонаната.

Ал кад смо код речи „дотола“, онда ћемо нешто да приповедимо, што се код њене куће ових дана догодило. Њен „лајбарцт“ носи цилиндар, а она није ни на коме другом видела цилиндар, само на њеном „дотола“. Но ономад њихов кућевни послужитељ Стеван пађе негде стари неки цилиндар, метне га на главу, па дође Ивани да га види и да се с њом шали.

Чим га мала Ивана опази, а она пружи прстић на цилиндар, те ће у смеју рећи:

— Иди, Теване, ти си дотола!

Старчевићевци су у седници саборској грдили Стеву Поповића, што цитирајући неко судско решење, није прочитао и оно, што стоји у загради „снп“, и што значи: „сапристојбама“ (mit Gebühren).

Истина Степа још није био ни дошао дотле, до те мистеријозне речи, али ми држимо, да на хрватском сабору реч „пристојба“ и нема места, јер да Старчевићјанци знају шта се „пристоји“ (was sich gebührt) не би ни дошло до читања онога судског решења.

ша, „клизава трава, то је најопаснија ласка, за озбиљна човека.“

— Шта кажете ви то? упиташе обе пиљећи у лице чика Мишино.

Чика Миша се укочио, као какав младић, са обе га стране ватра пече.

„Е, а шта сам ја казао,“ ушита чика Миша.

— Држете овог лептира, повикаше и Милева и Милица, те пустише чика Мишу а полете за лептиром.

Лептир врдно тамо, амо, па оде преко плота.

Девојке се окренуше, па вичу: „Лепно вам је, ни да се макнете;“ па онда прснуше у смеј показујући у чика Мишина колена и ногавицу.

Чика Миша погледа доле, и мал га шлог није ударио. Сва десна ногавица озеленила се. Он је поцрвенио као рак.

— Тако вам треба, кад нећете да вијате лептира, рекоше обе у глас.

Чика Миша види, да више не помаже укоченост, јер не изгледа више феш. Дакле лежерно поче вијати девојчице, што га задиркују а оне стале три корака испред њега, па кажу: станите! он стане.

— Ако ма коју ухватите, слободно је пољубите.

Чика Миша био је блажен. Та зар је још могао шта више желити! — Он се већ облизивао у предуживању пољупца.

Ђуна. Има ли и на српској железници путничких влакова?

Шука. А за што да нема?

Ђуна. Ја сам мислио да су сви влакови те железнице теретни.

Шука. Од куд си ти то мислио?

Ђуна. Јер знам какви су услови били при грађењу те железнице, знам какав је терет пао на народ и земљу, те држим да су сви влакови те железнице теретни.

П у с л и ц е.

Предлог да се у Загребу прво и прво, пре свега бирају делегати на Пештавски сабор има дубока смисла, за то треба извесни бирачи извесним посланицима да се дубоко поклоне.

Пештавски сабор имаће да претресе седам адреса, — али шта народ управо тишти то ће остати изван сабора, под седам печата.

Даклем што се год до сада о Скерњевци нагађало, то није била „новинарска патка“, него квочка, која вели status quo, quo, quo.

Даклем шајкашке су протестанте у Пешти одбили од сисања, — јер није лепо да тако велики људи

Та он, тако момче, па да не ухвати зар ни једну цуру. Чика Миша је осетио у себи сву некадању младачку снагу т. ј. жељу. „Гилт, рече он, сад бежте.

Милева и Милица пружише једна другој руку, па рекоше: Збогом. Једна оде на једну, а друга на другу страну.

— Мене хватајте, виче Милева.

— Мене хватајте, виче Милица.

Чика Миша окрене се Милеви, а кад Милица виче, онда Милица.

— Чекајте мене нећете да вијате, мене не волете, виче Милева.

Тек што се он само окренуо ал виче Милица:

— А, зар тако! Даклем мене презирете!

Сустао чика Миша час на ову, а час на ону страну потрчавајући. Зној му цури с чела, он стане па се брише. Смеју се комедији они што иду од остраг.

Једва се једаред досети Миша да каже, да трче обе заједно напред, па онда коју ухвати. — Ко вели чика Миша, она, која га боље воли, та ће се дати ухватити.

Чика Миша је једно мислио, а девојке друго — оне су веровале, да их он никако неће стићи, па су пристале и тако. Већ су дошли до моста који преко потока води.

(Продужиће се.)

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

из прста исисавају лажне доказе, — којима се већ ни у Пешти не може веровати.

У Њитранској вармеђи већ је све помаџарепо, само је још остало тотално помрачење у каџама, којима рукују маџарски чиновници.

Један глумац веома слаба дара али хвалиша од прве класе, хвалио се у неком друштву да је већ представљао и краља Лира. „Шта на зар вас пишу тужили због повреде величанства?!“ запитаће неки шаљивчица, који се ту десно.

Проба пера.

LIV.

Ала је то охо(!)тно
Кроз цигару дисат’;
Ала је то комотно,
Новим пером писат’.

Два-три реда напишеш
— Још је пешто празно.
Лудо перо притиснеш,
На лети ко масно.

Од дромбуље знаш, да се
Не направи лира.
Дилетанта критичар
Знаш, да ђумигира.

Својом пробом прибираш
И воду и сушу.
Публицицу поштујеш,
Као сродну душу.

Прах не дижеш за собом
Као каква дама.
Иронију не тражиш, —
Већ ако ће сама.

Пофалиш ли, — пека ти
Одбију од плате.
За вечност се не бринеш —
Ка’ ни она за те.

LV.

Omne trinum perfectum.

Памет вели: ради!
Лењост вели: кради!
И *tertium datur*: —
Скапање од глади.

LVI.

Један уздисај у XIX. веку.

Има ђуди
Разних ђуди.
Неко рече:

„Камо среће,
Да је Шекспир,
Место драме,
Правио —
Саламе!“

Па још да је уз то знао
И пиво да вари;
И на веру да је дав’о
Те реалне ствари,
То би било, нема сумње,
Прекрасно и славно, —
Ти би данас плак’о, што је
Шекспир умр’о давно.

Г—д—н.

Рачије вести.

Нова железница у Србији обично се закасни за неколико сати. (А да те пишу они сати, које је негда Бенџу посланицима на поклон делио!).

Један беџар из Шајкашког батаљона тужио се министру правде (у Пешти), што га још пишу звали на ручак у намастир Ковиљ. Приложио је и сведоџбу, да он тако исто зна псовати ваџрацког бога, као и солгаџиров Нађ.

„Видело“ ће од сада излазити сваки дан. Доктори су му саветовали, да прави више комоџије, да не би умр’о „Одјен“ тике.

Српски „самосталап“ клуб прелио си у владин несамосталан клуб. Али то пије измајсторисао г. Хедерварски Куп. Та он би допустно и да се владин несамостални клуб прелије у српски „самостални“ клуб, — јер између ове „самосталности“ и оне несамосталности нема никакве разлике, осим што „самосталност“ има коџије поге.

Срећа је што у Њитранској вармеђи званичници непрестано краду пупиларне повџе — те им у толико мање времена оставе да врше свој главни задатак — помаџаривање.

Увиђавности.

Вршчани увиђају, да вреди више један Милетићев студенац, него десет расолопирства.

Сомборци увиђају, да више вреди једно забавиште, него десет забаву у шахском друштву.

Шајкаши увиђају, да се може кад се хоће.

Р у м љ а п и увиђају, да свестап трговац боље по-
годи прави пут, него што би га погодио какав крат-
ковид спахија.

Повосађани увиђају да — нема Милетића
у њиховој средини.

Ништа без лажи.

Седио Матија на се картао фарбла, а то у Мољу ни-
је ништа ново. Било је већ два сата у јутру. У Матије је
било још новаца, ал је већ много био изгубио. Сад шта
ће да ради. Мора се даље картати да поврати, јер без по-
ваца песме ићи Пела на очи. Било је и мајзла и песера,
ал Матија никако да дође до новаца. Већ је скоро био
дап, новаца све мање. Кад је свануло, Матија је био чист.
Ни крајцаре више.

„Сад куд знам, кући песмем, шта ће ми Пела казати?
Не бих три дана ни јео ни пио само да ћути. Ал идем
онет. Ха, сад сам се пешто сетио.“

Дође кући сасвим мирно, Пела је већ устала и спре-
мала а и деца су поустајала, а дао их је милостиви бог
доста; само је још једно мало спавало у колевци.

Матија уђе у собу на само ћути. Стане редом љуби-
ти децу.

„Збогом децо, иде баба сад, збогом.“

Пела гледи на се чуди и не грди га.

„Куд ћеш у три виле?“

„Идем да се удавим, све сам повце прокартао.“ На
пође на Тису.

Ишао је а све се освртао, оћел Пела за њим, да га
зове натраг. Кад је видио да Пеле нема, а он све лакше.

Пела чека да се врати, ал кад је видила да је оти-
шао већ до баба Грујине куће а она за њим.

Матија се непрестано освртао, па кад је видио Пелу
а он све брже. Пела брже, а он брже.

Кад је видио да је близу Тисе а Пела подалеко, он
мало лакше.

Пела још брже, па га стигне.

„Та ваљда писи луд, зар не видиш ту ситну децу,
шта си полудно?“

„Мани ме кад сам све повце прокартао.“

„Та мани се новаца већ хајде кући.“

„Ја ћу се вратити, ал никад да ми не споменеш што
је сад било.“

„Та пећу, само хајде кући.“

Тако је Матија измудријашио, па је прошао на миру.

Молац.

МНОГЕ ДУЖНИКЕ наше, који нам другују
за II. и III. четврт „Стармалога“ молимо да што
скорије свој дуг подмире, јер идући број овога листа
обуставићемо свима таким дужницима, којима уз да-
нашњи број нарочиту опомену разашлићемо.

АДМИНИСТРАЦИЈА „СТАРМАЛОГ“

ОГЛАСИ.

МОДИСТКИЊА ЈУДИТА РАТКОВИЋ у Бечу, на Schottenring-у, број 6.

препоручује своју обилно, укусно и елегантно снаб-
девену радњу и трговину са жепским шеширима и
свима накитима, који спадају у ту струку. Уверена
је, да ће своје поштов. муштерије свагда и у сва-
ком погледу задовољити. 3—3

НАЈБОЉИ
ПАПИР ЗА ЦИГАРЕТЕ
ЈЕ ПРАВИ
LE HOUBLON
ФРАНЦУСКИ ФАБРИКАТ
од SAWLEY & HENRY у Паризу.
Ваља се чувати од подраживања!

Само је онда овај папир за цигарете
прави, ако је на сваком листу отисак
Le Houblon и ако сваки картон
има марку штитицу и сигнатуру.

500 FEUILLES
FORMAT FRANÇAIS
SAWLEY & HENRY C. G. FABRIQUE
HENRY PARIS.
Fac-Similé de l'Etiquette
17 Rue Béranger à PARIS

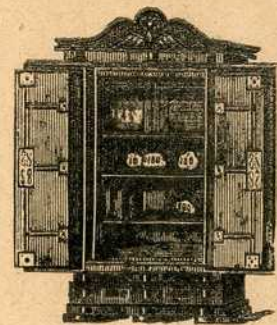
10—36

КАСЕ

по најновијој американ-
ској системи
сигурне од ватре и харе
из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају
ни једној до сада познатој фабрици а у
цени су знатно јефтиније. — Наручбине
прима и одправља госп. Ђорђе Миличевић,
трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу
мустре видити и цене сазнати.

25—33

Још се могу добити сви бројеви „Стармалога“ од почетка до данас.

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА ГОДИНУ 1885.

уз сарадњу српских књижевника уређује Стеван В. Поповић.

ГОДИНА ЈЕДАНАЕСТА.

Овај највећи, најбољи, најлепши а по томе и најјефтинији српски календар, који је за ово десет година распрострајен у више од 135,000 комада по свима крајевима где год има Срба, штампан је и ове године новим словима, на лепој, углађеној артији брзотиском што штампа нарочито слике. —

Календарски део „Орла“ уредио је највештији зналац овога посла у нас проф. Александар Сандић. Овај део доноси: знамените године српске и опште, годишња времена, помрачења сунца и месеца, црквено рачунање времена, пасхалију, небесне знакове, сунце и планете, брижљиво описану планету владарку. У сваком поједином лепим знацима урешеном месецу стари и нови календарион, месе месеца, гатање о времену, предзнаке о години, радње месечне на дому и у пољу, народне и земаљске светковине, разне белешке, уз то чисто изрубрициране листове за бележење.

„Орао“ доноси и у овоме своје једанајестом лету за год. 1885 богат и одабран садржај урешен уметнички израђеним сликама.

ЗАБАВНО-ПОУЧНИ САДРЖАЈ

„Орла“ за годину 1885 грана се на ове одељке:

I. НАРОДНЕ ЗАДУЖБИНЕ: Животописи и завештаји: Перо Коњелић, добротвор српске књижевности, од С. В. II. 2. НАРОДНО ЗДРАВЉЕ: Алкохолизам, шести чланак од Дра Ђорђа Патонијевића. 3. НАРОДНА ПРИВРЕДА: а) Мед, од професора Јована Живановића; б) О подизању воћака, од ** в) Како се воћке дижу и држе? од ** г) За што највише пропада рогата марва, од Б. д) Орање стрњике у јесен за пролетње усеве, од Б. е) Свиларство у Угарској, од С. В. II. 4. ПРАВНЕ ПОУКЕ: а) О каматама, од П. б) Нови угарски закон о занатима, од М. 5. НАРОДНА НАСТАВА: Изложба народних и вештачких рукотворина Српкиња, од С. В. II. 6. НАРОДНИ ОБИЧАЈИ: О неким старим и новим обичајима народним а нарочито: о крсном имену. Јавно предавање, држано простом народу на појутарје св. Јована 1884. год. од Мите Калића. 7. БЕЛЕШКЕ УЗ НАШЕ СЛИКЕ. 8. РАЗНЕ БЕЛЕШКЕ. Уз овај садржај иду Вашари и Огласи.

ИЛУСТРАЦИЈЕ

за „Орла“ израђене су у првим уметничким заводима.

„Орао“ за 1885. доноси ове слике:

I. Насловну слику: 1. Љубомир П. Ненадовић. II. Лицеове: 2. Перо Коњелић, 3. Никола Машинић, 4. Полексија С. Тодоровићка, 5. Олга Василијевићева. 6. Михаило Валтровић и Драгиша С. Милутиновић. 7. Огњеслав Утјешеновић Острожњински. 8. Ката Лончарска и Мела Вујичица. 9. Рада Вујичица. III. Слике из наших крајева: 10. Манастир Рмањ у Босни. 11. Рогатица у Босни. 12. На савској обали. 13. Нова краљевска палата у Београду. 14. Личанин. 15. Манастир Јовање у Србији. 16. Манастир Дренча у Србији. 17. Гушчарка. 18. Плитвичка језера у Хрватској. IV. Слике из Русије. 19. Бољарска певеста у очи вепчања. V. Наше ношње: 20. Конављанка крај Дубровника. 21. Сељанка из околине Огулина. 22. Сељанка из околине Горњег Карловца. 23. Херцеговка, кип вајара Ивана Рендића. 24. Слике из свиларства.

„Орао“ за год. 1885 стоји само 50 новч. или 1 динар.

Наруџбине из Србије прима књижарница Велимира Валожића у Београду која рабатује по 20—25%. Из свију осталих крајева упућују се наруџбине на потписану штампарију. Растиривачима и купцима за готово дајемо највећи уобичајени рабат.

На „Орлови“ крили узлетио је „ЦАРИЊ“ мали календар са сликама за год. 1885. Цена му је 20 новч. или 2 гроша. Рабат и наруџбина као у „Орла.“

У Новом Саду 30-ог Септембра 1884.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

издавалац „Орла“ и „Царика.“